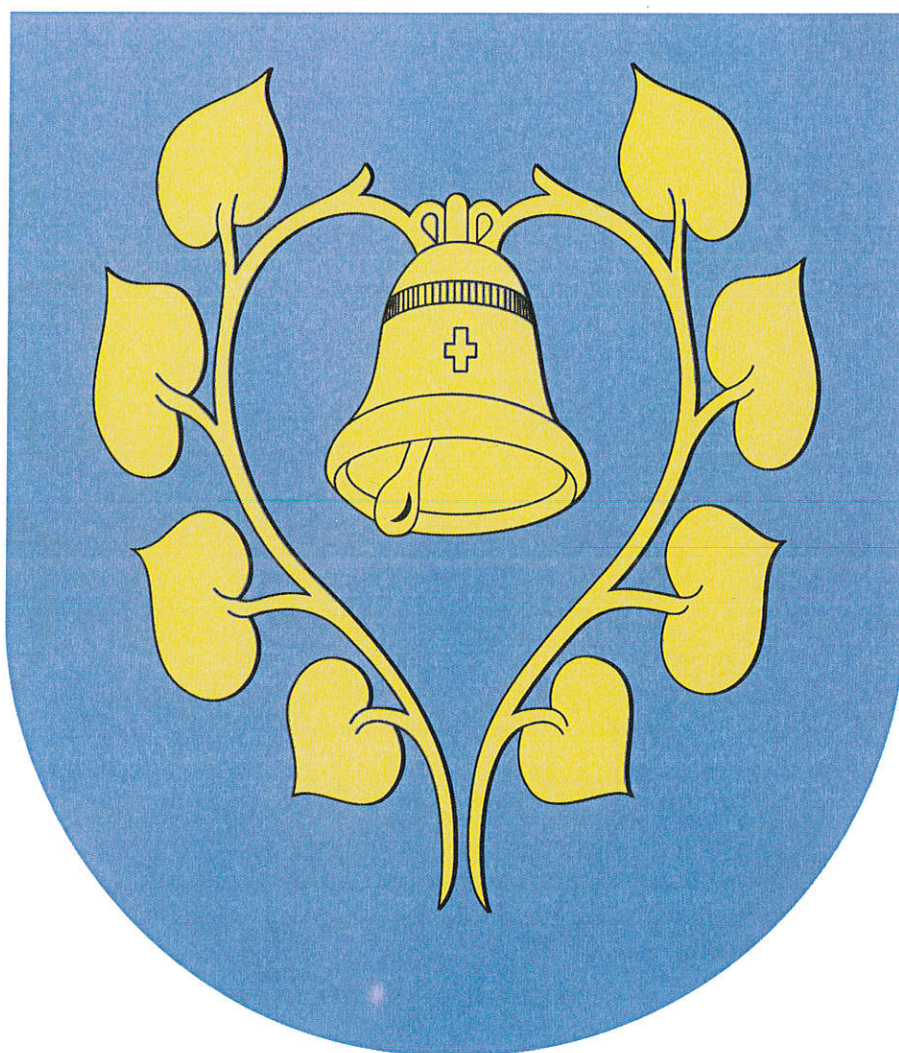

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MSZANA ZA LATA 2023 – 2024

Mszana 2025 rok

Zamawiający:

Gmina Mszana
Urząd Gminy
Mszana ul. 1 Maja
81 44-325 Mszana

Wykonawca: Greenova
Katarzyna Walkowiak ul.
Swarzędzka 26 62-007 Bugaj

Autorzy:
Katarzyna Walkowiak
Olga Walkowiak

Spis treści

1 Wstęp.....	4
1.1 Podstawa prawna.....	4
1.2 Cel i zakres opracowania raportu	4
1.3 Źródła danych.....	4
2 Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana.....	5
3 Charakterystyka Gminy Mszana	7
3.1 Położenie	7
3.2 Demografia.....	9
3.3 Gospodarka.....	10
3.4 Warunki klimatyczne.....	11
3.5 Uwarunkowania przyrodnicze.....	14
3.5.1 Formy ochrony przyrody	14
3.5.2 Lasy.....	14
4 Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska	16
5 Analiza stopnia realizacji zadań przyjętych w Programie Ochrony Środowiska	24
6 Analiza wydatków poniesionych na ochronę środowiska	25
7 Analiza wskaźników monitorowania efektywności Programu Ochrony Środowiska	26
8 Podsumowanie.....	28
SPIS TABEL.....	29
SPIS RYCIN.....	29

1 Wstęp

1.1 Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (t. j. Dz. U. z 2024 poz. 54 z późn. zm.) z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Okres raportowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana obejmuje lata 2023-2024. Raport został wykonany na podstawie Programu Ochrony Środowiska przyjętego Uchwałą Nr XXXIII/229/2021 Rady Gminy w Mszanie z dnia z 28 września 2021 r. w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028” zwanym dalej „Program”.

1.2 Cel i zakres opracowania raportu

Opracowanie Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana za lata 2023-2024 ma na celu dokonanie oceny stopnia realizacji zadań ujętych w Programie, analizę źródeł ich finansowania i uzyskiwanych efektów ocenianych na podstawie wskaźników monitorowania zawartych w Programie.

W związku z brakiem wytycznych określających formę oraz zakres „Raportu”, niniejszy Raport składać się będzie z:

- 1) Charakterystyki Gminy Mszana,
- 2) Celów określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana,
- 3) Zakresu realizacji działań planowanych na lata 2023-2024 ujętych w Programie,
- 4) Oceny stopnia realizacji Programu,
- 5) Analizy kosztów poniesionych na ochronę środowiska,
- 6) Analizy wskaźników monitorowania efektywności Programu Ochrony Środowiska
- 7) Podsumowania.

1.3 Źródła danych

Do opracowania „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana za lata 2023-2024” pozyskano dane poprzez ankietyzację jednostek będących odpowiedzialnymi za realizację poszczególnych zadań oraz wykorzystano informacje z ogólnodostępnych źródeł. Dane na podstawie, których wykonano niniejszy Raport pochodzą z:

- Urzędu Gminy Mszana,
- Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Wodzisławie Śląskim,
- Raportów o stanie Gminy Mszana,

- Programu Ochrony Środowiska na lata 2021-2024 dla Gminy Mszana z perspektywą do roku 2028,
- Głównego Urzędu Statystycznego,
- Rejonowego Związku Spółek Wodnych Melioracyjnych

2 Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana

Program ochrony środowiska określa przede wszystkim zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. W Programie dokonano wyboru celów środowiskowych oraz kierunków interwencji dla poszczególnych obszarów interwencji, przy zastosowaniu wielu kryteriów środowiskowych, społecznych i gospodarczych. Poniżej zestawiono wszystkie cele oraz kierunki interwencji ujęte w Programie:

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Wzrost wykorzystania OZE,
- Wzrost świadomości społecznej w zakresie poprawy jakości powietrza.

ZAGROŻENIA HAŁASEM

Cel: Poprawa klimatu akustycznego

Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Cel: Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm

Kierunek interwencji: Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi

GOSPODAROWANIE WODAMI

Cel: Dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej

Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa

GLEBY

Cel: Ochrona przed degradacją gleb

Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji powierzchni ziemi

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO 2022

Kierunki interwencji:

- Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami,
- Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- Poprawa świadomości ekologicznej w zakresie gospodarowania odpadami.

ZASOBY PRZYRODNICZE

Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych

Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych

ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI

Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi

Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii

3 Charakterystyka Gminy Mszana

3.1 Położenie

Gmina Mszana zlokalizowana jest w południowo-zachodniej części województwa śląskiego na płaskowyżu rybnickim. Gmina sąsiaduje z następującymi gminami i miastami: gminą Godów, gminą Marklowice, gminą Świerklany oraz miastami Wodzisław Śląski i Jastrzębie Zdrój. Gmina należy do powiatu wodzisławskiego i znajduje się we wschodniej jego części.

Rycina 1 Położenie Gminy Mszana na tle powiatu wodzisławskiego

Źródło: <https://mszana.ug.gov.pl/polozenie-i-historia.html>

Gmina Mszana oddalona jest 50 km od stolicy województwa Katowic i 12 km od granicy z Czechami. Powierzchnia Gminy Mszana wynosi 31,32 km². Gmina Mszana jest gminą wiejską, obejmuje trzy sołectwa: Mszanę, Połomię i Gogołową. Miastami stanowiącymi węzłowe ośrodki w aglomeracji są: Rybnik, Wodzisław Śląski, Jastrzębie Zdrój, Żory i Czerwionka-Leszczyny. Położenie Gminy Mszana w bliskości towarowych i pasażerskich sieci transportowych, jak: istniejąca sieć dróg ekspresowych, autostrada A1 oraz planowana Droga Główna Południowa, daje gminie korzystną pozycję strategiczną.

Gmina Mszana ma charakter typowo wiejski. Ze względu na brak przemysłu, wielu mieszkańców prowadzi działalność w małych firmach budowlanych, handlowych transportowych czy w mechanice pojazdowej. Mieszkańcy gminy znajdują także zatrudnienie w sąsiednich ośrodkach miejskich. Możliwość rozwoju gminy stwarza atrakcyjne położenie w spokojnej okolicy, przy jednocześnie zapewnionej dogodnej komunikacji z większymi ośrodkami oraz inwestycjami.

Rycina 2 Granice administracyjne Gminy Mszana

Źródło: https://pl.m.wikipedia.org/wiki/Plik:Mszana_%28gmina%29_location_map.png

Według podziału fizycznogeograficznego Polski, obszar Gminy Mszana położony jest na terytorium jednego mezoregionu, o nazwie: Płaskowyż Rybnicki, który należy do makroregionu Wyżyna Śląska, podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska, prowincji Wyżyny Polskie oraz megaregionu Pozaalpejska Europa Środkowa.

Płaskowyż Rybnicki znajduje się między Kotliną Raciborską na zachodzie, Kotliną Ostrawską na południu i Kotliną Oświęcimską na wschodzie, przechodząc bez wyraźnej granicy w Równinę Pszczyńską, od północy przylega do Wyżyny Katowickiej. Obejmuje południową część górnośląskiego zagłębia węglowego, ale fundament ze skał karbońskich pokrywają osady morza miocenckiego, zawierające złoża soli, gipsu i siarki, na powierzchni zaś zalegają gliny, żwiry i piaski czwartorzędowe.

3.2 Demografia

Zgodnie z danymi z Głównego Urzędu Statystycznego Gminę Mszana w 2024 roku zamieszkiwało 7 651 osób, z czego 49,76% (3 807) stanowili mężczyźni, a 50,24% (3 844) stanowiły kobiety. Gęstość zaludnienia Gminy Mszana wynosi 245 os./km². Wśród czynników składających się na sytuację demograficzną w gminie wymienia się przede wszystkim współczynnik przyrostu naturalnego, saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz gęstość zaludnienia. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane:

Tabela 1 Sytuacja demograficzna - stan na 2024 rok

Struktura ludności	2019	2020	2021	2022	2023	2024*
Stan ludności ogółem	7 690	7 598	7 589	7 604	7 605	7 651
Liczba kobiet	3 859	3 813	3 836	3 824	3 832	3 844
Liczba mężczyzn	3 831	3 785	3 753	3 780	3 773	3 807
Urodzenia żywe ogółem	89	84	59	67	60	61
Zgony ogółem	70	75	99	68	67	54
Przyrost naturalny	19	9	-40	-1	-7	7
Zameldowania	103	79	92	119	86	b.d.
Wymeldowania	104	100	72	101	74	b.d.
Saldo migracji	-1	-21	20	18	12	b.d.

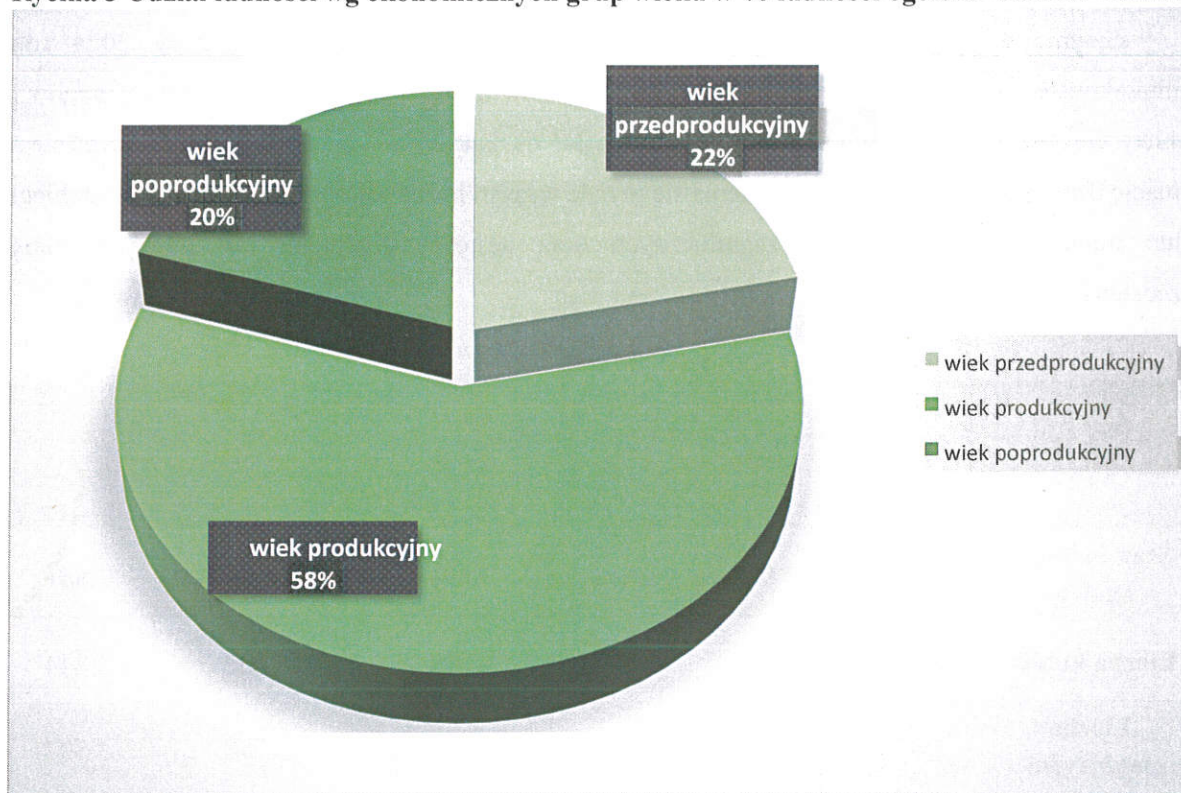
Źródło: GUS

*Dane za 2024 rok podane są częściowo, pozostałe dane zostaną opublikowane w drugiej połowie 2025 roku

Zgodnie z danymi w powyższej tabeli można zauważyć, że w porównaniu do roku 2019, ludność Gminy Mszana nieznacznie spadła, na co wpływ miał dosyć wysoki ujemny przyrost naturalny w 2021 roku oraz ujemne saldo migracji w 2020 roku.

Poniższy diagram przedstawia udział ludności Gminy Mszana wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem. Zaobserwować można, że najwięcej mieszkańców gminy jest w wieku produkcyjnym, najmniej osób natomiast jest w wieku poprodukcyjnym. W 2019 roku procent osób w wieku poprodukcyjnym wynosił 18,0, a w 2024 – 20,1. Dane te wskazują na występowanie procesu starzejącego się społeczeństwa, którego utrzymanie się prowadzi do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

Rycina 3 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem - stan na 2024 rok

Źródło: GUS

3.3 Gospodarka

Na terenie Gminy Mszana od 2019 roku obserwowany jest wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON. W roku 2024 na terenie gminy funkcjonowało 649 podmiotów gospodarczych – o 85 więcej niż w roku 2019. Dominującą formę własności stanowi sektor prywatny – 629 działalności. Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje o podmiotach gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON.

Tabela 2 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2019 - 2024

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	564	577	616	627	633	649
Sektor publiczny ogółem, w tym:	14	12	12	12	12	12
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	11	9	9	9	9	9
Sektor prywatny ogółem, w tym:	544	560	600	611	614	629
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	457	468	502	515	516	527
Spółki handlowe	22	26	27	26	27	32
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	3	3	3	3	3	3

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Spółdzielnie	3	3	4	4	3	2
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	9	10	10	11	13	13

Źródło: GUS stan na 04.2025 r.

Zdecydowana większość firm działających na terenie gminy funkcjonuje w sektorze prywatnym. Sektor prywatny to głównie małe jednoosobowe podmioty gospodarcze lub zatrudniające od kilku do kilkunastu osób, oraz tzw. „firmy rodzinne”.

Poniższa tabela przedstawia informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie Gminy Mszana. Ze wskazanych informacji wynika, że w porównaniu do roku 2019 aktualna ilość osób bezrobotnych zmalała.

Tabela 3 Bezrobocie na terenie Gminy Mszana w latach 2019 - 2024

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023	2024
B :zrobotni zarejestrowani wg płci						
Ogółem	86	114	86	87	85	72
Kobiety	56	68	56	58	56	42
Mężczyźni	30	46	30	29	29	30

Źródło: GUS

3.4 Warunki klimatyczne

Gmina Mszana, zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn, znajduje się w obrębie zaliczanym do śląsko-małopolskiej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Klimat na tym terenie określany jest, jako umiarkowany, ciepły, przejściowy, który kształtowany jest przez ścierające się pomiędzy sobą wpływy oceaniczne i kontynentalne. W związku z tym, charakteryzuje się on dużą zmiennością pogody. Suche, upalne lato i mroźna zima to domena przewagi wpływów klimatu lądowego (kontynentalnego), natomiast deszczowe lato i ciepła zima pojawiają się gdy przewagę uzyskują masy powietrza znad oceanu.

Klimat Gminy Mszana charakteryzuje się występowaniem lokalnego mikroklimatu związanego z obecnością rozbudowanej sieci dolin rzek i potoków. W dolinach tych może dochodzić do występowania inwersji, zalegania powietrza o zwiększonej wilgotności i niższej temperaturze niż na sąsiednich wyniesieniach. Częściej mogą występować tam mgły, a pokrywa śnieżna może utrzymywać się dłużej.¹

¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

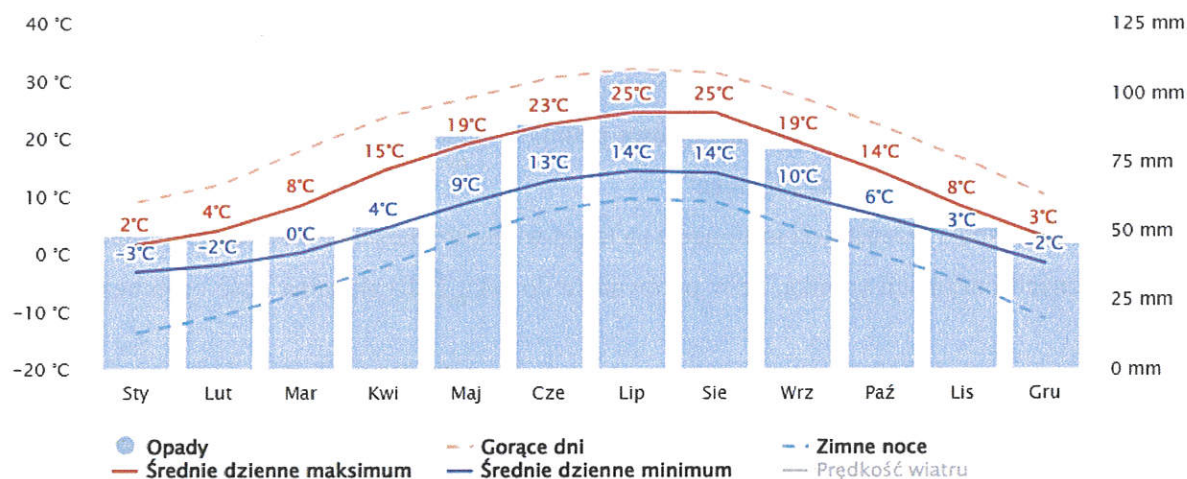
Rycina 4 Średnie temperatury i opady występujące na terenie Gminy Mszana – na podstawie danych zebranych w ciągu ostatnich 30 lat

Mszana

49.97°N, 18.53°E (237 m n.p.m.).

Model: ERA5T.

meteoblue

Źródło: <https://www.meteoblue.com/pl>, stan na 2025 r.

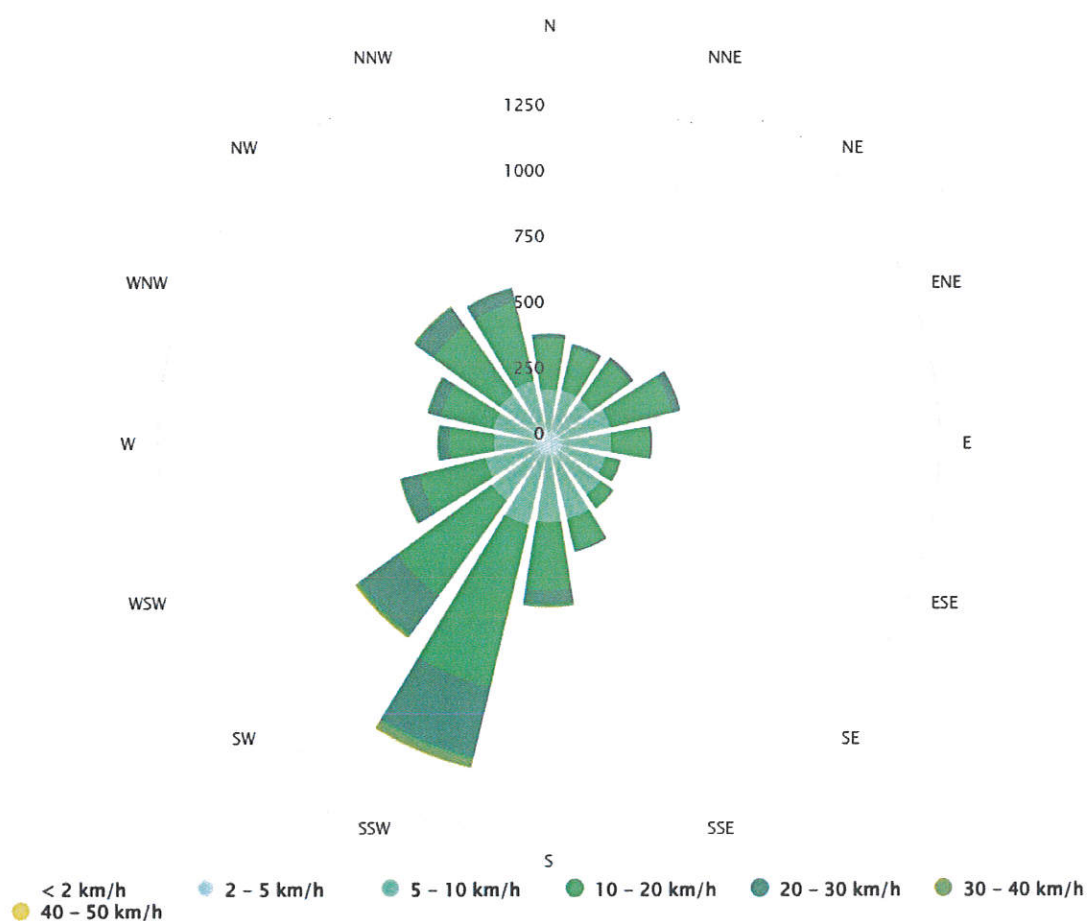
Rycina 5 Róża wiatrów Gminy Mszana

Mszana

49.97°N, 18.53°E (237 m n.p.m.).

Model: ERA5T.

meteoblue

Źródło: <https://www.meteoblue.com/pl> - stan na 2024 rok

Średnioroczna suma opadów na obszarze gminy wynosi około 700 mm. Średnia długość okresu wegetacyjnego wynosi od 225 do 235 dni. Średnia temperatura powietrza w styczniu wynosi ok. -1,5°C, a w lipcu ok. 18,5°C, co przekłada się na średnią roczną temperaturę wynoszącą około 9°C. Na analizowanym obszarze dominują wiatry południowozachodnie, południowe i południowo-wschodnie.

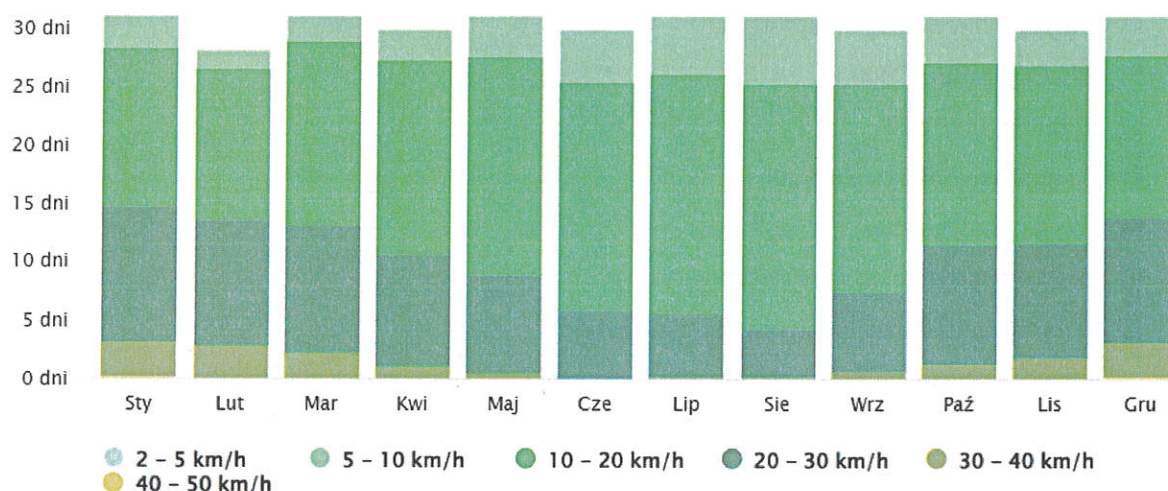
Rycina 6 Prędkość wiatru w Gminie Mszana – na podstawie danych zebranych w ciągu ostatnich 30 lat

Mszana

49.97°N, 18.53°E (237 m n.p.m.).

Model: ERA5T.

meteoblue®

Źródło: <https://www.meteoblue.com/pl>, stan na 2025 r.

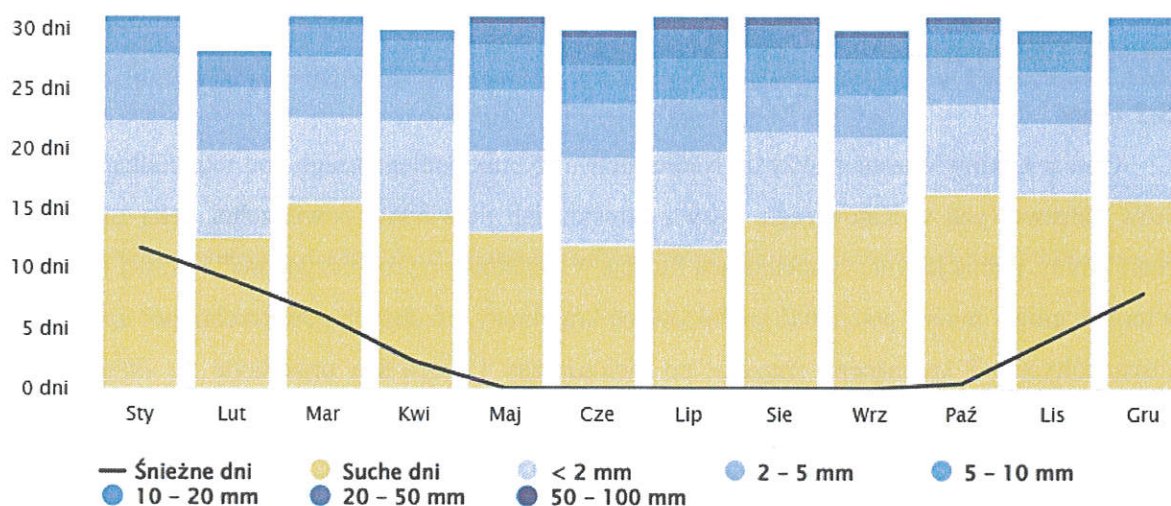
Rycina 7 Ilość opadów na terenie Gminy Mszana – na podstawie danych zebranych w ciągu ostatnich 30 lat

Mszana

49.97°N, 18.53°E (237 m n.p.m.).

Model: ERA5T.

meteoblue®

Źródło: <https://www.meteoblue.com/pl>, stan na 2025 r.

3.5 Uwarunkowania przyrodnicze

3.5.1 Formy ochrony przyrody

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, 1940) ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody. Według art. 6 formami ochrony przyrody są:

- 1) Parki narodowe,
- 2) Rezerваты przyrody,
- 3) Parki krajobrazowe,
- 4) Obszary chronionego krajobrazu,
- 5) Obszary Natura 2000,
- 6) Pomniki przyrody,
- 7) Stanowiska dokumentacyjne,
- 8) Użytki ekologiczne,
- 9) Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
- 10) Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Wśród wskazanych form ochrony przyrody, na terenie Gminy Mszana zlokalizowany jest jeden pomnik przyrody – Lipa drobnolistna – utworzony dnia 1 stycznia 1957 r. decyzją Wojewódzkiej Rady Narodowej nr 244 o uznaniu za pomnik przyrody. Zarejestrowany jest w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody pod nr 121. Wskazany pomnik przyrody rośnie w pobliżu kościoła w Połomi, w południowej części cmentarza. Obwód drzewa w pierśnicy, na wysokości 130 cm wynosi 680 cm. Wewnątrz jest pusta.

Ponadto przez teren Gminy Mszana przebiegają lokalne korytarze ekologiczne, których system oparty jest na dolinach rzek i potoków. Główną barierą ekologiczną w Gminie Mszana jest przebiegająca przez nią autostrada A1. W jej ciągu znajdują się jednak dolne przejścia dla zwierząt umiejscowione głównie wzdłuż potoków.

3.5.2 Lasy

Obszar Gminy Mszana należy do Nadleśnictwa Rybnik podlegającego pod regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Katowicach. Lasy z powodu ich niewielkiej powierzchni, jaką zajmują na terenie gminy, pełnią jedynie uzupełniającą funkcję w systemie przyrodniczym analizowanej jednostki. Na terenie gminy można podziwiać zróżnicowane krajobrazy, od dużych powierzchni pól uprawnych, wiosną żółtych od kwitnącego rzepaku, po zielone lasy i zalewiska utworzone na skutek szkód górniczych, ale pięknie wtapiające się w krajobraz.

Powierzchnia lasów na terenie Gminy Mszana w 2023 roku wynosiła 154,23 ha, a powierzchnia wszystkich gruntów leśnych 154,21 ha, co pozwala określić lesistość gminy na poziomie 4,9%. Strukturę gruntów leśnych na terenie Gminy Mszana przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4 Struktura gruntów leśnych i lasów na terenie Gminy Mszana

Wyszczególnienie	Jednostka	2021	2022	2023
Powierzchnia gruntów leśnych				
Ogółem	ha	154,21	154,21	154,21
Lesistość	%	4,9	4,9	4,9
Grunty leśne publiczne	ha	3,02	3,02	3,02
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	0,02	0,02	0,02
Grunty leśne prywatne	ha	151,21	151,21	151,21
Powierzchnia lasów				
Ogółem	ha	154,23	154,23	154,23
Lasy publiczne ogółem	ha	3,02	3,02	3,02
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	0,02	0,02	0,02
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	0,02	0,02	0,02
Lasy publiczne gminne	ha	3,00	3,00	3,00
Lasy prywatne ogółem	ha	151,21	151,21	151,21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

4 Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska

Na terenie Gminy Mszana w latach 2023 – 2024 zrealizowano liczne zadania, które zostały wyznaczone do realizacji w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028”. Zadania te znacznie przyczyniły się do poprawy stanu środowiska na terenie gminy. Realizacja działań wyznaczonych w Programie została przedstawiona z podziałem na obszary interwencji, cele, kierunki interwencji i zadania. Stopień realizacji zadań został opisany zgodnie z poniżej przedstawioną legendą

- (Z) – zadanie zrealizowane
- (C) – zadanie ciągłe
- (N) – zadanie niezrealizowane
- b.d. – brak danych

Tabela 5 Stan realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana za lata 2023 - 2024

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			2023	2024			
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA							
Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego							
Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń							
1.	Wymiana indywidualnych systemów grzewczych	Mieszkańcy Gminy, Gmina Mszana	0	599 602,33	Środki własne Gminy	Program Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Gminy Mszana w latach 2024-2027: wymiana urządzeń grzewczych w budynkach mieszkalnych na terenie gminy na kotły gazowe, na pellet oraz na pompy ciepła	Z
			396 626,67	388 026,45	NFOŚiGW		
			Program Czyste Powietrze: wymiana urządzeń grzewczych w budynkach mieszkalnych na terenie gminy na urządzenia zgodne z wymogami Programu (tj. bez kotłów węglowych)				

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana za lata 2023 – 2024

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			2023	2024			
2.	Zmiana systemu ogrzewania w budynkach GOKIR w Gminie Mszana	Gmina Mszana	-	-	-	Gmina Mszana nie realizowała zadania w latach 2023 – 2024	N
Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej							
3.	Kompleksowa termomodernizacja budynków edukacyjnych w Gminie Mszana	Gmina Mszana	-	7 982 700,00	Środki własne Gminy, Polski Ład	Termomodernizacja wraz z remontem Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Połomi	Z
Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE							
4.	Budowa instalacji fotowoltaicznej na budynkach użyteczności publicznej w Gminie Mszana	Gmina Mszana	-	56 899,28	Środki własne Gminy, Polski Ład	W ramach zadania zainstalowano 16 szt. paneli o mocy 6,4 kW w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Połomi	Z
5.	Wdrożenie OZE w gospodarstwach domowych	Gmina Mszana	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
6.	Zagospodarowanie terenu wokół budynku UG w Mszanie wraz z instalacją paneli fotowoltaicznych	Gmina Mszana	-	5 388 287,03	Polski Ład, Środki własne gminy	W ramach zadania zagospodarowano teren wokół budynku UG w Mszanie	Z
Kierunek interwencji: Wzrost świadomości społecznej w zakresie poprawy jakości powietrza							
7.	Działania edukacyjno-promocyjne dotyczące gospodarki niskoemisyjnej	Gmina Mszana	19 861,80	25 824,00	Środki unijne (60%), NFOŚiGW (35%), Środki własne gminy (5%)	Prowadzenie spotkań edukacyjnych w placówkach oświatowych oraz organizowanie spotkań i udzielanie poradnictwa dla dorosłych mieszkańców gminy w zakresie dostępnych dofinansowań do wymiany urządzeń grzewczych, termomodernizacji, rozwiązań technicznych itp.	Z
Zadania monitorowane w obszarze Ochrona klimatu i jakości powietrza							
8.	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymywania standardów emisyjnych	GIOŚ	-	-	-	Oceny jakości powietrza z obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Zgodnie z art. 89 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni.	C

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana za lata 2023 – 2024

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			2023	2024			
						Gmina Mszana znajduje się na terenie strefy ślaskiej, w której w 2023 roku ze względu na ochronę zdrowia ludzi wskazano przekroczenia benzo(a)pirenu – klasa C, a w 2024 roku przekroczenie zarówno benzo(a)pirenu – klasa C oraz pyłu zawieszonego PM10 – klasa C. Natomiast ze względu na ochronę roślin w strefie ślaskiej nie wskazano przekroczeń.	
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA HAŁASEM							
Cel: Poprawa klimatu akustycznego							
Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych							
9.	Modernizacja, przebudowa i naprawy nawierzchni dróg	Gmina Mszana	150 884,90	5 122 072,75	Polski Ład, środki własne Gminy	Remonty dróg gminnych: Chabrowa, Boczna Wolności (wymiana nawierzchni asfaltowej) oraz Konopnickiej, Mickiewicza, Kopernika (wykonanie nowej nawierzchni asfaltowej wraz z wymianą warstw konstrukcyjnych, obustronnym okrawężnikowaniem, regulacją studzienek i wykonaniem miejscowego odwodnienia).	Z
Zadania monitorowane w obszarze Zagrożenia hałasem							
10.	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	-	-	-	Co 5 lat uchwalany jest Program Ochrony Środowiska przed Hałasem dla Województwa Śląskiego przez Sejmik Województwa Śląskiego. Ostatni program uchwalony został w czerwcu 2024 roku.	C
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE							
Cel: Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm							
Kierunek interwencji: Ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi							
11.	Uwzględnianie stref ochronnych od linii elektroenergetycznych przy lokalizacji obiektów budowlanych	Gmina Mszana	-	-	-	Uwzględniono w MPZP dla sołectw Gogotowa i Mszana	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana za lata 2023 – 2024

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			2023	2024			
Zadania monitorowane w obszarze Pola elektromagnetyczne							
12.	Prowadzenie monitoringu natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	-	-	-	W 2023 Główny Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadził ocenę poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie śląskim. Punkty pomiarowe w ramach PMS dla monitoringu badawczego wyznacza się dla każdego województwa, dla czteroletniego cyklu pomiarowego, na obszarze wszystkich gmin wiejskich. W 2023 roku w Gminie Mszana zlokalizowany został punkt pomiarowy wyznaczony w ramach monitoringu badawczego. Na podstawie przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów PEM w środowisku.	C
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI							
Cel: Dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych							
Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami							
13.	Utrzymanie i konserwacja rowów melioracyjnych śródpolnych	Gmina Mszana, Rejonowy Związek Spółek Wodnych Melioracyjnych	16 666,67	16 666,67	Środki własne Gminy (90%), Rejonowy Związek Spółek Wodnych Melioracyjnych (10%)	Odbudowa i konserwacja rowu R6 w sołectwie Połomia	Z
Zadania monitorowane w obszarze Gospodarowanie wodami							
14.	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	-	-	-	Na terenie Gminy Mszana znajdują się dwie Jednostki Części Wód Powierzchniowych Rzecznych pn.: Szotkówka i Pszczynka od źródeł zb. Łąka. Program monitoringu wód powierzchniowych przygotowuje się na okres 6 lat – obecnie obowiązuje cykl monitoringu na lata 2022-2027, w ramach	C

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana za lata 2023 – 2024

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			2023	2024			
						którego monitorowane są wskazane powyżej JCWP. Przedmiotem monitoringu wód podziemnych od 2022 roku są 174 jednolite części wód podziemnych – na terenie Gminy Mszana znajdują się: JCWPd nr 155 oraz JCWPd nr 156.	
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA							
Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej							
Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa							
15.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieskanalizowanych	Mieszkańcy, Gmina Mszana	62 900,00	-	Środki mieszkańców, środki własne Gminy (jako dotacja dla mieszkańców)	W 2023 na terenie Gminy Mszana wybudowano 5 przydomowych oczyszczalni ścieków	Z
16.	Kontrola obowiązków podłączenia gospodarstwa do sieci kanalizacji sanitarnej	Gmina Mszana	-	-	-	W 2024 roku przeprowadzono 245 kontroli mieszkańców dotyczących sposobu prowadzenia gospodarki ściekami	Z
Zadania monitorowane w obszarze Gospodarka wodno-ściekowa							
17.	Kontrola pozwoleń wodnoprawnych	Państwowego Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE							
Zadania monitorowane							
18.	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalin	Okregowy Urząd Górniczy	b.d.	b.d.	b.d.	Okregowy Urząd Górniczy w Rybniku na bieżąco kontroluje nielegalną eksploatację kopalin i wskazał, że nie stwierdzono w latach 2023-2024 nie stwierdzono eksploatacji kopalin bez wymaganej koncesji.	C

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana za lata 2023 – 2024

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY							
Cel: Ochrona przed degradacją gleb							
Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji powierzchni ziemi							
19.	Promowanie rolnictwa ekologicznego i Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych	Gmina Mszana, Ośrodek Doradztwa Rolniczego	-	-	-	Ośrodek Doradztwa Rolniczego w 2023 przeprowadził szkolenie „Obowiązki Rolnika w świetle ustawy Prawo Wodne”, w którym uczestniczyło 25 osób. W 2024 roku natomiast przeprowadzono 2 szkolenia z stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym (tzw. Kurs chemizacyjny), w których uczestniczyło 50 uczestników oraz szkolenie Normy i wymogi warunkowości oraz ekoschematy dla 10 uczestników. Ponadto rolnicy z Gminy Mszana uczestniczyli w szkoleniach odbywających się na terenie ościennych gmin	Z
Zadania monitorowane w obszarze Gleby							
20.	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW							
Cel: Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO 2022							
Kierunek interwencji: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami							
21.	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla Gminy Mszana	Gmina Mszana	-	1 251 010,25	Środki własne Gminy	Budowa i uruchomienie PSZOK w Mszanie przy ul. Tuskerka	Z

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana za lata 2023 – 2024

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Nakłady finansowe [zł] 2023	2024	Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
Kierunek interwencji: Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest							
22.	Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Gmina Mszana, Mieszkańcy	17 798,84	22 092,55	Środki mieszkańców, środki własne Gminy (jako dotacja dla mieszkańców)	Działania polegające na usuwaniu z terenu posesji wyrobów azbestowych typu pokrycia dachowe	Z
Kierunek interwencji: Poprawa świadomości ekologicznej w zakresie gospodarowania odpadami							
23.	Działania edukacyjne – Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami: przekazywanie informacji na stronie internetowej gminy, tablicach ogłoszeń, na zebraniach, ulotki, plakaty, itp.	Gmina Mszana	0	0	W 2024 zadanie zrealizowane w ramach umowy przez podmiot świadczący usługę wywozu odpadów	Corocznie przeprowadzono 3 wydarzenia edukacyjne oraz jedną kampanię ciągłą prowadzoną przez gminę poprzez publikację informacji na stronie internetowej, facebook-u oraz w „Naszych Wieściach Gminnych”.	Z
Zadania monitorowane w obszarze Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							
24.	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE							
Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych							
Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych							
25.	Nasadzenia roślinności, utrzymanie zieleni na terenach gminnych	Gmina Mszana	0	1 260,00	Środki własne Gminy, nasadzenia przy UG sfinansowano w ramach całkowitych kosztów inwestycji z Polskiego Ładu	Nasadzenia 17 sztuk drzew (klon, grab, wiśnia kuliasta) wokół Urzędu Gminy Mszana oraz 7 sztuk lipy przy Szkole Podstawowej w Gogołowej	Z
Zadania monitorowane w obszarze Zasoby przyrodnicze							
26.	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana za lata 2023 – 2024

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Nakłady finansowe [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji zadania
			2023	2024			
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI							
Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi							
Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii							
27.	Wypożyczenie straży pożarnej	Gmina Mszana	68 253,35	122 939,34	Środki własne Gminy, fundusz sołecki, wkład własny jednostek OSP	Zakup sprzętu ochrony przeciwpożarowej, remont sprzętu ppoż. Ekwivalent wypłacony za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych	Z
Zadania monitorowane w obszarze Zagrożenia poważnymi awariami							
28.	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	-	-	-	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Wodzisławiu Śląskim nie prowadziła czynności kontrolno-rozpoznawczych w zakładach przemysłowych na terenie Gminy Mszana w latach 2023-2024	C

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

5 Analiza stopnia realizacji zadań przyjętych w Programie Ochrony Środowiska

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028” przyjęto 28 zadań w 10 obszarach interwencji. Z powyżej wymienionych zadań, w latach 2023 – 2024 zrealizowano 22 z nich. Warto wskazać, że 6 z nich to zadania ciągłe. Uznając zadania ciągłe jako realizowane corocznie, stopień realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana wynosi 79%.

W poniższej tabeli przedstawiono stopień realizacji celów zawartych w Programie Ochrony Środowiska, otrzymany wskutek porównania ilości wyznaczonych zadań w danym obszarze interwencji do liczby zadań zrealizowanych oraz zadania ciągłe realizowane na bieżąco.

Tabela 6 Analiza stopnia realizacji zadań przyjętych w Programie Ochrony Środowiska

Lp.	Obszar interwencji	Łączna liczba wyznaczonych zadań	Liczba zadań ciągłych	Liczba zrealizowanych zadań	Stopień realizacji [%]
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	8	1	5	75,00
2.	Zagrożenie hałasem	2	1	1	100,00
3.	Pola elektromagnetyczne	2	1	1	100,00
4.	Gospodarowanie wodami	2	1	1	100,00
5.	Gospodarka wodnościekowa	3	-	2	66,67
6.	Zasoby geologiczne	1	1	-	100,00
7.	Gleby	2	-	1	50,00
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	4	-	3	75,00
9.	Zasoby przyrodnicze	2	-	1	50,00
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	2	1	1	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

6 Analiza wydatków poniesionych na ochronę środowiska

Analiza zadań środowiskowych wyznaczonych do realizacji w latach 2023 – 2024 w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” wykazała, że na działania w zakresie ochrony środowiska przeznaczono łącznie 21 710 372,88 zł. W danej kwocie nie zostały natomiast ujęte koszty większości działań ciągłych realizowanych na bieżąco. W związku z brakiem danych o konkretnych nakładach finansowych dla części zadań zrealizowanych w ramach obszarów interwencji jest to z pewnością koszt zaniżony.

W poniższej tabeli przedstawiono koszty realizacji zadań z zakresu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana w latach 2023 – 2024.

Tabela 7 Koszty realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska na lata 2023 - 2024

Lp.	Obszar interwencji	Łączna liczba wykonanych zadań	Łączny koszt zadań dla wskazanego obszaru interwencji [zł]
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	6	14 857 827,56
2.	Zagrożenie hałasem	1	5 272 957,65
3.	Pola elektromagnetyczne	1	0,00
4.	Gospodarowanie wodami	1	33 333,34
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	2	62 900,00
6.	Zasoby geologiczne	0	0,00
7.	Gleby	1	0,00
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	3	1 290 901,64
9.	Zasoby przyrody	1	1 260,00
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	1	191 192,69
SUMA			21 710 372,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankietyzacji

7 Analiza wskaźników monitorowania efektywności Programu Ochrony Środowiska

Monitoring realizacji programu ochrony środowiska dostarcza informacje, dzięki którym można ocenić czy stan środowiska uległ poprawie czy pogorszeniu. Celem monitoringu jest zwiększenie efektywności polityki środowiskowej poprzez zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych dotyczących jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. Podstawą monitoringu realizacji Programu Ochrony Środowiska jest sprawozdawczość oparta na wskaźnikach odzwierciedlających stan środowiska. W celu nadzoru nad realizacją opracowanego programu przeanalizowane zostały wskaźniki będące pomocą w przedstawianiu stopnia realizacji założonych zadań. Wybrane wskaźniki zostały przedstawione w tabeli nr 8.

Tabela 8 Analiza wskaźników monitorowania efektywności Programu Ochrony Środowiska

L.p.	Wskaźnik	Źródło danych bazowym	Jednostka miary	Wartość w roku bazowym [2020]		Wartość w roku:		Wartość docelowa w 2028 r.	Trend zmian
				2023	2024				
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA									
1.	Liczba wymienionych indywidualnych systemów	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	14	63	500	Poprawa	
2.	Liczba budynków podlegających termomodernizacji	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	0	1	2	Poprawa	
3.	Liczba obiektów podlegających modernizacji	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	0	0	2	Brak zmian	
4.	Liczba budynków wyposażonych w panele fotowoltaiczne	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	0	1	12	Poprawa	
5.	Liczba budynków wyposażonych w panele fotowoltaiczne w gospodarstwach domowych	TAURON	szt.	0	b.d.	b.d.	500	Brak danych	
6.	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjno-promocyjnych	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	1	1	8	Poprawa	
ZAGROŻENIA HALASEM									
7.	Liczba dróg, w ciągu których dokonano modernizacji i naprawy nawierzchni	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	1	4	30	Poprawa	

L.p.	Wskaźnik Źródło Jednostka	Wartość w roku danych miary bazowym [2020]		Wartość w roku: 2023 2024		Wartość docelowa w 2028 r.	Trend zmian	
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE								
8.	Liczba przeprowadzonych postępowań	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	1	0	1	Poprawa
GOSPODAROWANIE WODAMI								
9.	Liczba odbudowanych rowów melioracyjnych	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	1	1	8	Poprawa
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA								
9.	Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	5	0	8	Poprawa
10.	Liczba przeprowadzonych kontroli	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	0	245	20	Poprawa
GLEBY								
11.	Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	1	2	>1	Poprawa
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW								
12.	Liczba wybudowanych nowych PSZOK	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	0	1	1	Poprawa
13.	Liczba budynków, z których usunięto wyrobry zawierające azbest	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	5	6	20	Poprawa
14.	Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	4	4	10	Poprawa
ZASOBY PRZYRODNICZE								
15.	Liczba przeprowadzonych nasadzeń, zabiegów pielęgnacyjnych	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	0	24	5	Poprawa
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI								
16.	Liczba zakupionego sprzętu, wyremontowanego sprzętu, wypłaconych ekwiwalentów itp.	Urząd Gminy Mszana	szt.	0	107	165	40	Poprawa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ankietyzacji

8 Podsumowanie

Raport przedstawia charakterystykę Gminy Mszana, działania oraz stopień realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana. Dane wykorzystane do niniejszego opracowania uzyskano zarówno od Urzędu Gminy, jak i instytucji zobowiązanych do udostępnienia informacji o środowisku oraz wykorzystano dane powszechnie dostępne, opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny.

Przeprowadzona analiza zadań przyjętych w harmonogramie programu ochrony środowiska wskazuje, że w latach 2023-2024 zrealizowano 79% zadań dotyczących poszczególnych obszarów interwencji oraz w większości osiągnięto planowane cele. Całkowite koszty poniesione na ochronę środowiska w latach 2023-2024 na terenie Gminy Mszana wyniosły 21 710 372,88 zł, z czego obszarem interwencji, z którego działania generowały najwyższe koszty był obszar „Ochrona klimatu i jakości powietrza”. Łączna suma przeznaczona na realizację zadań z tego zakresu wyniosła 14 857 827,56 zł.

Brak realizacji lub częściowa realizacja wyznaczonych zadań wynika głównie z ograniczonych możliwości finansowych gminy bądź jednostek odpowiedzialnych za ich realizację.

Fundamentalnym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją. Po analizie założeń zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana należy stwierdzić, że działania są sukcesywnie realizowane, a stopień ich realizacji można określić jako bardzo dobry.

z up. Wójta
mgr inż. Dorota Rajszyś
Kierownik Referatu Gospodarki
Komunalnej i Funduszy Zewnętrznych

SPIS TABEL

Tabela 1 Sytuacja demograficzna - stan na 2024 rok	9
Tabela 2 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2019 – 2024..	10
Tabela 3 Bezrobocie na terenie Gminy Mszana w latach 2019 - 2024	11
Tabela 4 Struktura gruntów leśnych i lasów na terenie Gminy Mszana.....	15
Tabela 5 Stan realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mszana za lata 2023 - 2024	16
Tabela 6 Analiza stopnia realizacji zadań przyjętych w Programie Ochrony Środowiska	24
Tabela 7 Koszty realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska na lata 2023 - 2024	25
Tabela 8 Analiza wskaźników monitorowania efektywności Programu Ochrony Środowiska	26

SPIS RYCIN

Rycina 1 Położenie Gminy Mszana na tle powiatu wodzisławskiego	7
Rycina 2 Granice administracyjne Gminy Mszana	8
Rycina 3 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem - stan na 2024 rok ..	10
Rycina 4 Średnie temperatury i opady występujące na terenie Gminy Mszana	12
Rycina 5 Róża wiatrów Gminy Mszana	12
Rycina 6 Prędkość wiatru w Gminie Mszana	13
Rycina 7 Ilość opadów na terenie Gminy Mszana	13

